

BÁCSKA
TAKARÉKSZÖVETKEZET
BÁCSALMÁS

**A „BÁCSKA”
TAKARÉKSZÖVETKEZET
TÁJÉKOZTATÓJA A
NYILVÁNOSSÁGRAHOZATALI
KÖVETELMÉNYEK
TELJESÍTÉSÉRŐL**

2010

I. A nyilvánosságra hozatal célja

A „Bácska” Takarékszövetkezet a Hitelintézeti törvény 137/A. §-ában és a hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről szóló 234/2007. (IX. 4.) Kormányrendeletben előírt lényeges információkat hozza nyilvánosságra a védett és a bizalmas információ kivételével.

Fogalmak:

Lényeges információ: olyan információ, amelynek elhagyása vagy téves közlése megváltoztathatja vagy befolyásolhatja az adott információt felhasználó személy gazdasági döntését értékítéletét.

Védett információ: olyan információ, amelynek nyilvánosságra hozatala a hitelintézet versenypozícióját ronthatja, vagy amelynek a versenytársak tudomására jutása a hitelintézet termékei vagy rendszerei fejlesztésére fordított befektetéseinek az értékét csökkentheti.

Bizalmas információ: olyan információ, amelynek tekintetében a hitelintézetet titoktartási kötelezettség terheli ügyfele, vagy harmadik személy felé.

II. Kockázatkezelési elvek, módszerek

Kockázatkezelési alapelvek

1. A Takarékszövetkezet mindenkor úgy alakítja kockázatvállalását, kockázatkezelési és a belső tőke megfelelés értékelési folyamatát, hogy az ne veszélyeztesse a Takarékszövetkezet biztonságos működését és a Felügyelet ne korlátozhassa tevékenységét. A Takarékszövetkezet által meghatározott belső tőkeszükségletnek mindig megfelelő tőketöbbletet kell biztosítani a szabályozás által meghatározott minimális tőkekövetelmény felett (*Biztonságos működés elve*)
2. A Takarékszövetkezet úgy alakítja ki kockázatkezelési folyamatait, hogy elkerülje az érdekkonfliktusokat és az összeférhetlenségi helyzeteket. A kockázatkezelési módszerekért, a kockázatok mértékének behatárolásáért, figyeléséért és jelentéséért felelős személyek nem végezhetnek olyan tevékenységet, amelyek az érintett kockázatok hordozó üzleti tevékenységgel vagy azt támogató tevékenységekkel összefüggnek. (*Összeférhetlenség elve*)
3. A Takarékszövetkezet a kockázatkezelési módszereinek és folyamatainak kialakításánál alkalmazza az intézményvédelmi rendszer központi szervei által rendelkezésére bocsátott szabályzatokat, együttműködik az intézményvédelmi rendszerrel a kockázatkezelési módszerek fejlesztésében, a kockázatok alakulásának figyelésében és a minimális tőkekövetelmény mértékének, valamint a belső tőkeszükséglet nagysága meghatározásának kialakításában, a belső tőkeszükséglet megfelelőségének ellenőrzésében. (*Együttműködés elve*)
4. A Takarékszövetkezet az integráció által kidolgozott sztenderd szabályozásnál szigorúbb belső előírásokat alkalmazhat, de ezeket – a Felügyelet és más külső személyek számára – transzparens módon kell beilleszteni szabályzataiba. Ha a Takarékszövetkezet az integráció által kidolgozott sztenderd szabályozásnál megengedőbb belső előírásokat kíván alkalmazni, azt megfelelően alá kell tudni támasztani, és a Felügyelet, az OTIVA és más külső személyek számára meg kell tudni indokolni, és transzparens, kiemelt, jól észrevehető módon kell beilleszteni szabályzataiba.

5. A Takarékszövetkezet kockázatokat a belső szabályokban meghatározott keretek között és mértékig vállal.
6. A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázatát azonosítja, méri, figyeli és jelentést készít róluk. A számszerűsíthető kockázatokat limitekkel és a szükséges belső kontrollokkal kezeli, a nem-számszerűsíthető kockázatoknál kontrollokat alkalmaz és a kockázatok alakulásáról rendszeres jelentést készít. *(Lényeges kockázatok kezelésének elve)*
7. A kockázatok behatárolása érdekében a Takarékszövetkezet által meghatározott limitek betartása minden érintett számára kötelező.
8. A kockázatkezelési módszereknek és kontrolloknak, és a kockázatkezelés költségeinek arányban kell állni a kockázat mértékével, bonyolultságával. *(Költség-haszon elve)*
9. A Takarékszövetkezet a kockázatvállalással kapcsolatos döntési hatásköreit és kockázati limiteit úgy alakítja ki, hogy az megfeleljen legalább a hasonló méretű és hasonló üzleti tevékenységet végző takarékszövetkezeteknek és az OTIVA erre vonatkozó ajánlásának. *(Hasonlóakhoz történő viszonyítás elve vagy hasonlóakkal történő összemérés elve)*
10. A Takarékszövetkezet a kockázatvállalását olyan üzleti tevékenységekre összpontosítja, amelyeknél kellő szaktudással és technikai feltételekkel rendelkezik a kockázat megítélésére, mérésére és nyomon követésére.
11. A Takarékszövetkezet az új termékek, szolgáltatások bevezetése előtt minden lényeges kockázati típus vonatkozásában felméri a termék kockázatait, meghatározza a kockázatkezelés módszereit, ideértve a monitoring tevékenységet.
12. A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázat esetében gondoskodik az alábbi fő funkciók ellátásáról:
  - a. Kockázati kitétségek és a kitétségeket mérséklő tételek azonosítása, számbavétele, nyilvántartása
  - b. Kockázatok mérési módszereinek meghatározása, kockázatok számszerűsítése
  - c. Kockázatok kezelése, ideértve a kockázatvállalásra vonatkozó döntéseket, a kockázatvállalás mértékének a korlátozását, a kockázatok csökkentését
  - d. Kockázatok alakulásának figyelése
  - e. Kockázatokra vonatkozó belső és külső jelentések
13. A Takarékszövetkezet nem folytat számára jogszabály által tiltott tevékenységet, nem vállal kockázatot jogszabályok által tiltott vagy jogszabályba ütköző tevékenységekkel, illetve olyan személyekkel kapcsolatban, akiknek rosszhiszemű magatartása a Takarékszövetkezet vagy más az integrációban résztvevő tag számára veszteséget okozott. *(Tiltott tevékenységek elve)*
14. A Takarékszövetkezet nem vállal olyan kockázatot, amelynek révén várható, hogy a tőkeemfelelési mutató a kockázati étvágnál meghatározott minimális szint alá csökken.

Kockázati stratégia

Takarékszövetkezetünk kockázati stratégiája a belső tőkeellátottság biztosítására irányul, az üzleti stratégiával összhangban bemutatja a takarékszövetkezet kockázatokkal kapcsolatos általános irányvonalát. A PSZÁF-nak a tőkeemfelelés belső értékelési folyamatára vonatkozó útmutatója szerint a kockázati stratégia tartalmazza a hitelintézet kockázatokhoz és kockázatkezeléshez való viszonyát, és az alábbi témakörökre terjedhet ki:

- Kockázatvállalási politika
- Kockázati étvágy, kockázatvállalási hajlandóság
- Kockázati szerkezet
- Kockázatkezelés szervezete

A kockázati stratégiát az Ügyvezetés készíti el, és az Igazgatóság hagyja jóvá. A kockázati stratégiában foglaltak évente egyszer felülvizsgálatra kerülnek.

Kockázatvállalási politika

A kockázatvállalási politika összefoglalja a Takarékszövetkezet Igazgatósága által elfogadott kockázatvállalási és kockázatkezelési elveket, és tartalmazza mindazon szabályokat, kockázatkezelési célokat, amelyek egységes alkalmazását az Igazgatóság az egész szervezeten belül elvárja.

A kockázatvállalási politika egyrészt magában foglalja az integrációs szinten elfogadott kockázatkezelési alapelveket, másrészt tartalmazza a vezetés által meghirdetett specifikus elveket és célokat. A kockázatvállalási politika az egyes releváns kockázatokra vonatkozóan külön-külön is tartalmaz alapelveket.

Kockázati étvág, kockázatvállalási hajlandóság

A Takarékszövetkezet kockázati étvágja, kockázatvállalási hajlandósága azt mutatja, hogy

- milyen kockázatoknak, milyen mértékben kívánja magát kitenni,
- mely kockázatokot tart elfogadhatónak és melyeket nem,
- milyen módon ellenőrzi és jelenti a kockázatokot.

Tőketervezés

A tőketervezés célja, hogy mindenkor biztosítsa a Takarékszövetkezetnél a ténylegesen vállalt kockázatoknak megfelelő tőke szintet, és járuljon hozzá a kiegyensúlyozott, stabil növekedéshez is.

A tőketervezés magában foglalja a következőket:

- a szavatoló tőke és belső tőke elemeinek meghatározása és az elemek figyelembe vehetősége, és a rendelkezésre álló tőke számszerűsítése negyedéves bontásban
- a minimális tőkekövetelmény kiszámítása
- belső tőkeszükséglet számítása
- a lényeges kockázati típusok belső tőkeszükségletének meghatározása a különböző kockázati típusok belső tőkeszükséglete alapján
- a limiten belüli kockázatok és a nem-számszerűsíthető kockázatok fedezéséhez szükséges tőketöbblet meghatározása
- a szabályozás által előírt tőkekövetelmény és a belső tőkeszükséglet összehasonlítása
- a rendelkezésre álló tőke összehasonlítása a belső tőkeszükséglettel és a szabályozás által előírt tőkekövetelménnyel

Tőkemegfelelésről szóló jelentések

A Takarékszövetkezet a szabályozói és belső tőkemegfelelésről negyedévente készít jelentést az Igazgatóságnak és a Felügyelő Bizottságnak.

Az Ügyvezetés a Takarékszövetkezet tőkemegfelelésének alakulását havonta nyomon követi.

Kockázatkezelési szervezet bemutatása, felépítése

A Takarékszövetkezet kockázatkezelési rendszerét úgy alakítja ki, hogy biztosítsa a kockázatkezelési elvek és célkitűzések megvalósítását.

A Takarékszövetkezetben a kockázati típusokra vonatkozó információk összefogásáért és a tőketervezésért az ügyvezetés a felelős.

A Takarékszövetkezet együttműködik az OTIVÁ-val az alábbi területeken:

- Módszerek fejlesztése, módszertani kérdések
- Elemzések, dokumentumok tartalmi elemeinek kialakítása
- Belső, valamint az OTIVÁ-nak szóló jelentések tartalmi és formai követelményeinek kialakítása
- Adatgyűjtés, adatszolgáltatás, adatminőség ellenőrzés
- Belső szabályzatokkal kapcsolatos szttenderdek kialakítása

A kockázatkezelés célja, hogy a takarékszövetkezet olyan eljárásokkal és szabályzatokkal rendelkezzen, amely alapján meg tudja határozni, hogy milyen kockázatokat vállal fel, azt, hogy méri, limitálja, kontrollálja, és szükség esetén intézkedést hoz azok korrigálására. Ennek értelmében a kockázatkezelési feladat az üzleti döntés előtti kockázati véleményezés, a kockázatkezelés módszertanának kialakítása és folyamatos karbantartása, beleértve a tőkemegfelelést és belső tőkeértékelést, valamint a kockázatok kontrollja, monitoringja.

III. Szavatoló tőkével kapcsolatos információk (2010. december 31.)

Alapvető tőke összege:	851 974 eFt
Járulékos tőke összege:	55 313 eFt
Kiegészítő tőke összege:	- eFt
Alapvető tőkeként elismert tőkeelemek:	106 000 eFt
Befizetett jegyzett tőke:	106 000 eFt
Visszavásárolt saját részvény:	- eFt
Tőketartalék:	- eFt
Alapvető tőkeként elismert tartalékok:	715 481 eFt
Általános kockázati céltartalék:	33 150 eFt
Alapvető kölcsöntőke:	- eFt
Egyéb levonások az alapvető tőkéből:	- 2 657 eFt
Alapvető kölcsöntőkéből a járulékos tőkébe beszámítható rész:	- eFt
Értékelési tartalékok:	13 648 eFt
Járulékos kölcsöntőke:	- eFt
Lejárattal rendelkező alárendelt kölcsöntőke:	41 665 eFt
Lejárattal rendelkező alárendelt kölcsöntőke limit feletti része:	- eFt
Járulékos tőke limit feletti része:	- eFt
Levonások az alapvető tőkéből és a járulékos tőkéből:	- eFt
Levonások az alapvető tőkéből:	- eFt
Levonások a járulékos tőkéből:	- eFt
Kockázatok fedezésére figyelembe vehető, levonások utáni összes alapvető és járulékos tőke:	907 287 eFt

IV. A hitelintézet tőkemegfelelése

A belső tőkemegfelelés értékelési folyamatára vonatkozó elvek, stratégiák

Belső tőkemegfelelés értékelés folyamat mindazon takarékszövetkezeti folyamatokat magában foglalja, amelyekkel a Takarékszövetkezet Vezető Testületei biztosítják, hogy

- a Takarékszövetkezet az összes lényeges kockázatot megfelelően azonosítsa, mérje, összesítse és figyelje (monitorozza);
- az intézmény meghatározza a kockázatok fedezéséhez szükséges belső tőke nagyságát, és folyamatosan biztosítsa, hogy a lényeges kockázatok fedezéséhez megfelelő, a belső szabályok szerint meghatározott tőkefedezet álljon rendelkezésre;
- hatékony kockázatkezelési rendszert működtessen, és azt folyamatosan fejlessze.

A Hpt. 76/K §-a (2) szerint belső tőkemegfelelés értékelési folyamatnak arányosnak kell lenni a hitelintézet tevékenysége jellegével, nagyságrendjével és összetettségével.

A Takarékszövetkezet a Hpt. 13/C §-ában, 76/K §-ában és a 145/A §-ában szereplő arányosság elvének alkalmazása szempontjából kis intézménynek minősíti magát, mert

- nem végez bonyolult tevékenységet, termékei és szolgáltatásai a betétgyűjtési, hitelezési és pénzforgalmi szolgáltatásokhoz kapcsolódnak, származtatott ügyleteket csak fedezeti céllal alkalmaz
- termékeit és szolgáltatásait alapvetően Magyarországon nyújtja, nem végez jelentős határon átnyúló szolgáltatást
- viszonylag kis piaci részesedéssel rendelkezik,
- a Hpt. 76. § (1) bekezdésében meghatározott hitelezési, partner-, különböző típusú piaci és működési kockázatok minimális tőkekövetelményének számításához nem alkalmaz a Felügyelet által jóváhagyott, a vonatkozó külön kormányrendeletekben meghatározott fejlett módszereket.

Arról, hogy egy intézmény kis intézményként kezelhető, a végső döntést a Felügyelet hozza meg.

A Takarékszövetkezet belső tőkeértékelési folyamata az alábbi elemekből áll:

1. Kockázati stratégia meghatározása
2. Lényeges kockázatok meghatározása, a kockázatok mérése, kezelése, figyelése, a kapcsolódó tőkeszükséglet meghatározása és az ezekkel kapcsolatos jelentések
3. Tőketervezés - a minimális szabályozási tőkekövetelmény meghatározása, a lényeges kockázatok belső tőkeszükségletének összegzése és összehasonlítása a minimális tőkekövetelménnyel, a tőkepuffer mértékének a meghatározása és összehasonlítása a takarékszövetkezet rendelkezésére álló tőkével.

A Takarékszövetkezet kitettségi osztályaira vonatkozóan a Hpt. 76. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti kockázati kategóriák tőkekövetelménye, kitettségi osztályonkénti bontásban (2010. december 31.)

SA módszer tőkekövetelménye kitettségi osztályok szerint	235 734 eFt
Központi kormányok és központi bankok:	- eFt
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok:	1 eFt
Közszektorbeli intézmények:	- eFt
Multilaterális fejlesztési bankok:	- eFt
Nemzetközi szervezetek:	- eFt

Hitelintézetek és befektetési vállalkozások:	47 067 eFt
Vállalkozások:	89 434 eFt
Lakosság:	47 027 eFt
Ingatlannal fedezett kitettség:	23 769 eFt
Késedelmes tételek:	1 950 eFt
Fedezett kötvények:	- eFt
Kollektív befektetési értékpapírok:	10 336 eFt
Egyéb tételek:	16 150 eFt

Késedelem és hitelminőség romlás

A Takarékszövetkezet a minősítési eljárás során késedelmesnek tekinti azon tételeket, melyek esetében az ügyfél tőke-, kamatfizetési, illetve egyéb törlesztési kötelezettségének fizetési késedelme nem lakossági ügyletek esetében a 15 napot, míg lakossági ügyleteknél a 30 napot meghaladja.

A hitelminőség-romlás vizsgálata során a Takarékszövetkezet együttesen vizsgálja a kintlévőség törlesztésével kapcsolatban keletkezett tőke- és kamattörlesztési késedelmeket, az ügyfél pénzügyi helyzetében, stabilitásában, jövedelemtermelő képességében beállott változásokat, a takarékszövetkezet kockázatvállalási koncentrációját az ügyfél gazdasági ágazatában, a fedezetként felajánlott biztosítékok értékében, mobilizálhatóságában és hozzáférhetőségében bekövetkezett változásokat. A kintlévőség minősítését a fenti tényezők együttes mérlegelése után állapítja meg.

Az egyszerűsített egyedi minősítés során a Takarékszövetkezet a 6.000.000,- forint összeghatár alatti kintlévőségek esetében az értékelés szempontjaként a fizetési vagy törlesztési határidőt követő késedelmes napok számát, a fizetési, törlesztési késedelem rendszerességét, valamint a dologi fedezet meglétét veszi figyelembe.

A nem egyszerűsített egyedi (teljes szempontrendszeren alapuló) minősítés alkalmazása során az értékelés az ügyfél-, illetve partnerminősítés, a törlesztési rend (késedelmi idő) betartása, valamint a fedezetként felajánlott számszerűsíthető biztosítékok értékének, mobilizálhatóságának, hozzáférhetőségének együttes mérlegelése alapján történik. Az ezen kritériumok alapján meghatározott nem fedezett várható veszteségnek a teljes kintlévőséghez viszonyított aránya képezi az értékvesztés elszámolásának alapját.

Értékvesztések elszámolása és visszaírása, a céltartalékok képzése és felhasználása

A céltartalékképzés és értékvesztés elszámolás során a takarékszövetkezet a 2000. évi C. sz. törvény, valamint a vonatkozó kormányrendelet alapján jár el.

Ennek értelmében 2001 január 1-ét követően a takarékszövetkezet a forgatási és befektetési célú értékpapírok és a vagyoni érdekeltségek után értékvesztést számol el, amennyiben a minősítés időpontjában a befektetés könyv szerinti értéke és piaci értéke között tartós és jelentős összegű különbség mutatkozik, azaz veszteség keletkezése valószínűsíthető.

Az ügyfélkövetelések esetében a takarékszövetkezet értékvesztést számol el, amennyiben a követelés könyv szerinti értéke és várhatóan megtérülő értéke között a minősítés időpontjában veszteségjellegű különbség mutatkozik.

A takarékszövetkezet a Számviteli törvény és a vonatkozó kormányrendelet értelmében értékvesztést számol el az átvett eszközök, a készletek és egyéb követelések után.

A takarékszövetkezet a mérlegen kívüli kötelezettségek esetében a várható veszteségek fedezetére céltartalékot képez. Ugyancsak céltartalékot képezhet a nyugdíjra és végkielégítésre valamint a számviteli törvényben meghatározott várható kötelezettségek és költségek fedezetére.

Az értékvesztés mértékének meghatározásánál alapvetően a követelés, befektetés, átvett eszköz várható megtérülését kell figyelembe venni. A várható megtérülés meghatározása során a takarékszövetkezet az alábbi szempontokat veszi figyelembe:

- a veszteség keletkezésének valószínűsége és nagysága
- a megtérülés valószínűsége
- az eszköz minősítési kategóriája
- a befolyó pénzbevételekre vonatkozó számviteli előírások

A számviteli beszámítások utáni kitettség értékek hitelezési kockázatmérséklés figyelembevétele előtti összege és a kitettség értékek átlagos értéke kitettségi osztályonkénti bontásban (2010. december 31.)

		darabszám	átlagos érték
Központi kormányok és központi bankok:	4 859 904eFt	25	194 396 eFt
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok:	83 eFt	2	41 eFt
Közszektorbeli intézmények:	- eFt		
Multilaterális fejlesztési bankok:	- eFt		
Nemzetközi szervezetek:	- eFt		
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások:	2 471 039 eFt	11	224 640 eFt
Vállalkozások:	1 369 372 eFt	106	12 919 eFt
Lakosság:	972 387 eFt	4 295	226 eFt
Ingatlannal fedezett kitettség:	1 046 619 eFt	474	2 208 eFt
Késedelmes tételek:	32 541 eFt	182	179 eFt
Fedezett kötvények:	- eFt		
Kollektív befektetési értékpapírok:	129 200 eFt	3	43 067 eFt
Egyéb tételek:	373 380 eFt	-	

Kitettségek földrajzi megoszlása

A „Bácska” Takarékszövetkezet összes kitettsége magyarországi partnerekkel szembeni kitettségekből keletkezett.

Kitettségek ügyfélkategória szerinti megoszlása kitettségi osztályonként (eFt)

Kitettség	Ügyfélkategória					Összesen
	A	B	C	D	E	
Központi kormányok és központi bankok	4 961 758	101 157	32 588	5 716		5 101 219
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	2 470 883	2 400	8 805	2 450	0	2 484 538
Vállalkozások	50 897	595 940	479 539	141 730	66 538	1 334 644
Lakosság	390 394	375 529	89 700	18 432	81	874 136
Ingatlannal fedezett kitettség	375 667	312 269	173 452	52 137	51	913 576
Késedelmes tételek	16 400	3 112	10 845	1 260	900	32 517
Kollektív befektetési értékpapírok	129 200	0	0	0	0	129 200
Egyéb tételek	376 277	5 643	2 692	0	0	384 612
Helyi önkormányzat	83	0	0	0	0	83
Összesen	8 771 559	1 396 050	797 621	221 725	67 570	11 254 525

Kitettségek hátralévő futamidő szerinti csoportosítása kitettségi osztályonként (eFt)

Kitettség	Hátralévő futamidő				Összesen
	Lejárt	1 éven belül	1-5 év	5 éven túl	
Központi kormányok és központi bankok	24	2 341 338	2 012 367	747 490	5 101 219
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	0	2 340 169	88 064	56 305	2 484 538
Vállalkozások	4	638 852	461 052	234 736	1 334 644
Lakosság	4 622	268 196	460 214	141 104	874 136
Ingatlannal fedezett kitettség	44	197 660	318 145	397 727	913 576
Késedelmes tételek	1 076	1 033	19 093	11 315	32 517
Kollektív befektetési értékpapírok	0	0	0	129 200	129 200
Egyéb tételek	168 809	12 462	2 196	201 145	384 612
Helyi önkormányzat	0	83	0	0	83
Összesen	174 579	5 799 793	3 361 131	1 919 022	11 254 525

Késedelmes tételek és hitelminőség romlást szenvedett kitettségek ügyfélkategória szerinti megoszlása (eFt)

Ügyfélkategória	Késedelmes tétel	Hitelminőség romlást szenvedett kitettség
A	16 423	319 781
B	3 112	367 852
C	10 845	72 418
D	1 260	60 659
E	901	25 983
Összesen	32 541	846 693

Az elszámolt és visszaírt értékvesztés ügyfélkategória szerinti megoszlása (eFt)

Ügyfélkategória	Nyitó	Képzés	Visszaírás	Záró
A	28 465	22 740	- 20 465	30 740
B	26 145	20 105	- 19 159	27 091
C	7 789	54 777	- 7 036	55 530
D	11 336	49 857	- 6 772	54 421
E	59 887	23 764	- 28 969	54 682
Összesen	133 622	171 243	- 82 401	222 464

A képzett és felhasznált céltartalék ügyfélkategória szerinti megoszlása (eFt)

Ügyfélkategória	Nyitó	Képzés	Visszaírás	Záró
A	2 189	797	- 621	2 365
B	1 031	112	- 482	661
C	40	5	- 11	34
D	0	59	0	59
E	122	447	- 238	331
Összesen	3 382	1 420	- 1 352	3 450

Hitelminőség romlást szenvedett kitétségek esetében képzett és felhasznált céltartalék ügyfélkategória szerinti megoszlása (eFt)

Ügyfélkategória	Nyitó	Képzés	Visszaírás	Záró
A	2 189	797	- 621	2 365
B	1 031	112	- 482	661
C	40	5	- 11	34
D	0	59	0	59
E	122	447	- 238	331
Összesen	3 382	1 420	- 1 352	3 450

Hitelminőség romlást szenvedett kitétségek esetében elszámolt és visszaírt értékvesztés ügyfélkategória szerinti megoszlása (eFt)

Ügyfélkategória	Nyitó	Képzés	Visszaírás	Záró
A	28 465	22 740	- 20 465	30 740
B	26 145	20 105	- 19 159	27 091
C	7 789	54 777	- 7 036	55 530
D	11 336	49 857	- 6 772	54 421
E	59 887	23 764	- 28 969	54 682
Összesen	133 622	171 243	- 82 401	222 464

V. Sztenderd módszer

A Takarékszövetkezet a hitelezési kockázat tőkekövetelményét a Hpt 76/A. § értelmében sztenderd módszer szerint, a hitelezéskockázat-mérséklés hatásának számítását a pénzügyi biztosítékok egyszerű módszerének segítségével határozza meg.

A sztenderd módszer alkalmazásánál a kockázattal súlyozott kitettség érték meghatározásához minden kitettség a Hkr.-ben meghatározott kitettségi osztályok valamelyikébe kerül besorolásra.

A „Bácska” Takarékszövetkezet az adósállomány összetétele miatt jelenleg külső minősítő szervezetet nem alkalmaz. Abban az esetben, ha a Takarékszövetkezet konzorciális hitelezési tevékenységet végez, úgy sor kerülhet külső minősítő szervezet alkalmazására, amennyiben az ügyfél mérete ezt szükségessé teszi.

A takarékszövetkezet azon hitelminősítő szervezete(ke)t, melye(ke)t a PSZÁF elfogad, a PSZÁF általi elfogadást követően automatikusan elfogadja.

A központi kormánynak és központi banknak van elismert külső hitelminősítő szervezet általi hitelminősítése, ezért a központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitettségnél a PSZÁF által a hitelminősítéshez hozzárendelt besorolás alapján az egyes besorolásokhoz a megadott kockázati súlyok alkalmazandóak. A további kitettségi osztályhoz rendelt kockázati súlyok meghatározása ennek következménye.

VI. Hitelezési kockázat-mérséklés

A mérlegen belüli és kívüli nettósításra alkalmazott szabályzatok főbb elvei, típusai

A hitelezési kockázat tőkekövetelményének mérséklése során a Takarékszövetkezet mérlegen belüli és kívüli nettósítást nem alkalmaz.

A biztosítékok értékelésére és kezelésére szolgáló szabályzatok főbb elvei, pontjai

A Takarékszövetkezet hitelkapcsolat létesítése esetén – a potenciális hitelkockázatok lefedése, a megtérülés biztonsága érdekében – az ügyfelekkel/partnerekkel létrejött szerződésben/ügyletekben meghatározott mértékű biztosíték nyújtását köti ki.

A hitelintézetnek a kihelyezésről történő döntés előtt meg kell győződnie a szükséges fedezetek, illetőleg biztosítékok meglétéről, valós értékéről és érvényesíthetőségéről.

A biztosítékoknak fedezetet kell nyújtani a tőke és kamatkövetelések, valamint egyéb költségek fedezetére.

A szükséges biztosítékok mértékének megállapítása során abból kell kiindulni, hogy az ügyfél részére végzett hitelműveletek kockázatmentességét - az ügyfél piaci-gazdasági helyzetétől függetlenül - az ügylet mögött álló biztosítékok teljes egészében biztosítják-e.

Az aktív ügyletek mögé állított biztosítékok értékének megállapításához mindazokat az értékképző tényezőket figyelembe kell venni, amelyek a szóban forgó ügylet futamideje alatt, a biztosítékként felajánlott fedezet jellege, mobilizálhatósága, valamint érvényesítésének kockázatai szempontjából befolyásolják a Takarékszövetkezeti követelés megtérülését.

A biztosítékok értékelésénél figyelembe kell venni azt, hogy a biztosíték könnyen mobilizálható és értékesíthető legyen.

A Takarékszövetkezet folyamatosan vizsgálja a hitelek szerződészerű visszafizetését, kockázatvállalásait negyedévente minősíti és a belső és külső szabályozásnak megfelelően értékvesztést és céltartalékot képez.

Az elismert biztosítékok főbb típusai

A hitelezési kockázat minimális szabályozási tőkekövetelménye megállapításának szabályairól szóló szabályzat szerint a szabályozói tőkekövetelmény számítás szempontjából figyelembe vehető fedezetek az alábbiak:

- a biztosítékok közül a pénzügyi biztosítékok
- a nem hitelnyújtó hitelintézetnél óvadékként vagy letétként elhelyezett készpénz vagy betét
- az életbiztosítási kötvényt vagy szerződést, ha a hitelnyújtó hitelintézet javára az életbiztosítási kötvényből vagy szerződésből eredő követelésre zálogjogot alapítottak, valamint
- a nem hitelnyújtó hitelintézet által kibocsátott értékpapírt, ha azt a kibocsátó kérésre visszavásárolja
- garancia és készfizető kezesség

A fedezet a szerződést biztosító olyan kötelezettség, amely arra szolgál, hogy a szerződés kötelezettjének nem teljesítése, vagy nem szerződésszerű teljesítése esetén abból a jogosult kielégítést nyerjen. Fedezetül kizárólag olyan biztosíték fogadható el, amely forgalomképes, pénzben meghatározható értékkel bír.

A Takarékszövetkezetnél jogi biztosíték nélkül aktív ügylet nem köthető. Kivéve a lakossági bankszámlához kapcsolódó folyószámla hitelkeret megállapodás, ugyanis ebben az esetben a hitel „jogi biztosítéka” a bankszámlára érkező rendszeres jóváírás összege.

Takarékszövetkezet által fedezetként figyelembe vehető biztosítékok:

- Állami garancia,
- Állami garanciával egyenrangú garanciák és egyéb garancia alapok (AVHGA, Garantiqa HG Zrt.),
- Bankgarancia,
- Óvadék,
- Tőzsdén jegyzett értékpapírok,
- Közraktárjegy,
- Ingatlan jelzálog,
- Termőföld,
- Ingó jelzálog (gépek, járművek, árukészlet),
- Készfizető kezesség,
- Engedményezés,
- Visszaváltható életbiztosítás (lombard fedezetként működik),
- Kézizálog,

Fedezetként figyelembe nem vehető kiegészítő biztosítékok:

- Opció (vételi jog),
- Munkabér, egyéb jövedelem,
- Adóstársi viszony,
- Hitelfedezeti életbiztosítás és vagyonbiztosítás engedményezése,
- Azonnali inkasszó megállapodás,
- Jogvesztés kikötése,

A takarékszövetkezet a Hpt. 78. § 3. bekezdésében meghatározottakat nem fogadja (nem fogadhatja) el fedezetnek:

- a Takarékszövetkezet által kibocsátott tagsági jogokat megtestesítő értékpapírt,
- a Takarékszövetkezettel szoros kapcsolatban álló vállalkozás által kibocsátott, tagsági jogokat megtestesítő értékpapírt,
- a Takarékszövetkezet vagy az összevont alapú felügyelet alá tartozó hitelintézettel szoros kapcsolatban álló vállalkozás a Gt.-ben meghatározott minősített többséget biztosító befolyása alatt álló részvénytársaság részvényét.

A Takarékszövetkezet nem fogadhat el továbbá olyan biztosítékot, amelyet:

- az ügyfél vagy harmadik személy már más jogügylet biztosítékául adott, ide nem értve a jelzálogjoggal terhelt zálogtárgyat,
- jelzálogjog esetén a biztosíték értékének a jelen Szabályzat szerinti értéket meghaladó mértékben már lekötöttek.

A fedezetek elfogadhatóságának szempontjai, a biztosítékok osztályozása:

Hitel / pénzügyi ügyletek fedezete céljából csak olyan - az ügyfél, vagy annak javára harmadik személy által - felajánlott biztosíték fogadható el, amely(nek):

- a) fizikai megléte (hozzáférhetősége, tárolási helye, stb.), jogi státusza hitelt érdemlő dokumentumokkal alátámasztott és ellenőrizhető,
- b) biztosíték a biztosítéknyújtó személy tulajdonában van, vagy azzal szabadon rendelkezhet, valamint a biztosíték eredete, továbbá pertől, tehertől és igényektől mentessége igazolt,
- c) ténylegesen értékkel bír, vagy értéke megállapítható és bizonyítható,
- d) biztosíték mobilizálható, valós piaccal rendelkezik, értékesíthető vagy értékesítésének feltételei megteremthetők.

A felajánlott biztosítékok elfogadhatóságát még a befogadásuk előtt meg kell vizsgálni.

Nem fogadhatók el biztosítékként olyan vagyoni eszközök (azok az ingóságok, vagy ingatlanok), amelyek

- törvényi rendelkezések tilalma szerint nem képezhetik szokásos kereskedés tárgyát (pl. fegyverek, drogok, stb.);
- forgalomképesek ugyan, de értékesítésük az átlagos piaci körülményeknél nehezebben lehetséges, vagy speciális szakértelmet igényel (pl. különleges berendezések, műkincsek, szőrmeárúk stb.);
- forgalmi értéke piaci átlagár, hivatalos árjegyzék stb. hiányában egyedi jellegük, az átlagosnál kockázatosabb mobilizálhatóság és a kalkuláció nehézsége miatt kellő biztonsággal nem állapítható meg.

A biztosítékok elfogadása előtt minden esetben meg kell győződni arról, hogy az ügyfél által felajánlott fedezetek valódiak illetve elfogadhatóak.

A fedezetértékelést végző személyek felelőssége kiterjed:

- a) a fedezetek (biztosítékok) fizikai meglétének vizsgálatára, valamint a helyszíni megtekintés, állapotfelmérés elvégzésére;
- b) a fedezetet felajánló személy(ek) tulajdonosi/rendelkezési jogosultságának vizsgálatára;
- c) a fedezetekre vonatkozó dokumentumok összegyűjtésére, aktualizálására, valamint a fedezetek terhelhetőségének és szabad érvényesíthetőségének ellenőrzésére.

A felajánlott biztosítékok csak akkor alkalmazhatók, ha – a hatályos jogszabályok normái szerint - az adott biztosíték esetében a Takarékszövetkezet zálogjogra, engedményezésre, átruházásra stb. vonatkozó jogosultságát szerződésbe foglalták.

Biztosítékok minőségi osztályozását a biztosítékok értékesíthetősége és értékállósága alapján kell meghatározni.

Garancianyújtók, kezességvállalók és azok hitelminősítési kategóriái

Csoportosítás (HKR szerint)	Minősítési kategória					
	1 (AAA- AA-)	2 (A+- A-)	3 (BBB+- BBB-)	4 (BB+- BB-)	5 (B+- B-)	6 (CCC+- CCC-)
Központi kormány, központi bank			X			

A hitelezésikockázat-mérés során felmerülő piaci- vagy hitelezésikockázati koncentrációkkal kapcsolatos információk

A hitelezési kockázatmérés során felmerülő hitelezési kockázati koncentráció alatt az egyes ügyfelekkel szembeni közvetlen és/vagy közvetett kitétségek olyan eloszlását kell érteni, amikor az ügyfelek viszonylag kis számú csoportjának vagy nagyobb csoportjának közös okra/okokra visszavezethető nem teljesítése veszélyezteti az intézmény üzletszerű működését. Mérése a Herfindahl-index segítségével történik.

A hitelezési koncentrációs kockázat tőkeszükséglete 2010. december 31-én 28 749 eFt volt.

A „Bácska” Takarékszövetkezet a tőkemegfelelés számítása során a központi kormány, a Hitelgarancia Zrt., valamint az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezességét és garanciáját veszi figyelembe, mint előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet. Azon kitétségek összes értéke, melyek esetében a Takarékszövetkezet ezen készfizető kezességet, garanciát vagy hitelderivatívát vett figyelembe, 318 217 eFt.

Az elismert pénzügyi biztosítékok és más elismert hitelkockázati fedezetek által fedezett, teljes kitétség értékek

Kitétségi osztály	Fedezett, összes kitétség (eFt)
Központi kormánnyal szembeni kitétség	236 556
Hitelintézettel szembeni kitétség	13 499
Ingatlannal fedezett kitétség	913 576
Egyéb tételek	11 232

VII. Kereskedési könyv

Takarékszövetkezetünk kereskedési könyv vezetésére kötelezett, azonban nem rendelkezik olyan kitettséggel, amely a kereskedési könyv vezetését szükségessé tenné.

VIII. Kereskedési könyvben nem szereplő részvények, pozíciók

Kereskedési könyvben nem szereplő részvények

Takarékszövetkezetünk más intézményekben található részvényeinek mérleg szerinti értéke 65 056 eFt (MTB Zrt., Hitelgarancia Zrt., Banküzlet Zrt., Metak Kft., Tak-Invest Kft.). Az 5 59 eFt növekedés oka, hogy Takarékszövetkezetünk a Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt.-nél vásárolt átváltoztatható kötvényét részvényre cserélte. A Metak kft-ben való részesedése után a Takarékszövetkezet 2010 évben a korábban megképzett 149 eFt értékvesztést megtartotta.

2010 évben részvényértékesítés nem történt, így értékesítésből származó eredmény nem keletkezett.

Kamatkockázat jellege, értékelési elvek

A kamatkockázat az eszközök és források eltérő jellemzőinek eltéréséből következik. A banki könyvi kamatkockázat (nem kereskedési könyv) mérése sztenderd kamatlábváltozást feltételező duration gap módszer szerint történik, követve a Felügyelet megfelelő módszertani útmutatóját (PSZÁF 2/2008. számú módszertani útmutatója). A Takarékszövetkezet a lejáratl rendelkező instrumentumok lejárat előtti előtörlesztését illetve a betét felmondást, valamint a lejárat nélküli szerződések (folyószámla betét) tartós részét nem modellezi.

A kamatlábkockázat mérése negyedévente történik.

Kamatkockázat kezelése során a hirtelen és váratlan kamatláb-változás hatásának mérésére alkalmazott mutatók alakulása

A Takarékszövetkezet a nem-kereskedési könyvi kamatkockázat mérése során alkalmazott duration gap elemzés módszertanával, a banki könyvhöz tartozó instrumentumok nettó jelenérték változását méri. A mérés alapján kialakította a portfólió nettó jelenérték változását mutató arányt, amely a súlyozott összeg és a szavatoló tőke aránya:

	HUF
2010. I.	6,98 %
2010. II.	17,41 %
2010. III.	16,75 %
2010. IV.	15,16 %

VIII. Működési kockázat

A „Bácska” Takarékszövetkezet a Hpt. 76/J. § értelmében az Alapmutató módszer szerint számolja a működési kockázat tőkekövetelményét, melynek értéke 2010. december 31-én 76 523 eFt.

Bácsalmás, 2011.

„Bácska” Takarékszövetkezet
Bácsalmás